

	26.Eki	2.Kas	Değişim		26.Eki	2.Kas	Değişim
BIST-100 Endeksi	90.542	94.123	% 4,0 ▲	EUR/USD	1,1401	1,1385	-% 0,1 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%25,17	%23,10	-207 bp ▼	USD/TL	5,5919	5,4286	-% 2,9 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	389	370	-19 bp ▼	EUR/TL	6,3761	6,1807	-% 3,1 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	940	997	% 6,1 ▲	Altın (USD/ons)	1.233	1.232	-% 0,1 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%3,08	%3,21	14 bp ▲	Petrol (USD/varil)	78,0	71,2	-% 8,6 ▼

bp: baz puan

Yoğun bir veri gündeminin izlendiği ABD’de geçtiğimiz hafta açıklanan veriler ekonominin güçlü görünümünü sürdürdüğünü gösterdi. Beklentilerin oldukça üzerinde açıklanan tarım dışı istihdam ve ücret artışları, Fed’in para politikası duruşunu koruyacağı görüşünü destekledi. Euro Alanı’nda açıklanan veriler ve Çin’de Ekim ayı PMI verileri söz konusu ekonomilerdeki ivme kaybını teyit etti. Petrol fiyatlarındaki sert düşüş de haftanın önemli gelişmeleri arasında yer aldı. Yurt içinde Ekim’de TÜFE’deki aylık artış %2,67 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşirken, ÜFE aylık bazda %0,91 arttı. Ticaret Bakanlığı’nın öncü verilerine göre dış ticaret açığındaki daralma Ekim’de de devam etti. ABD’nin İran yaptırımlarının ikinci kısmı bu sabah devreye girerken, Türkiye’nin geçici muafiyet tanınan ülkelere biri olacağına yönelik açıklamalar yurt içi piyasaları olumlu etkiledi.

ABD’de yoğun veri gündemi...

Geçen hafta ABD’de açıklanan fabrika siparişleri Eylül’de aylık bazda %0,7 artarak öngörülerin üzerinde gerçekleşti. Ekim’de imalat PMI endeksi 55,7 ile piyasa beklentilerine yakın seviyede gerçekleşirken, ISM imalat endeksi 57,7 ile beklentilerin altında kaldı. Veriler, ihracat siparişlerindeki yavaşlamaya karşın imalat sanayi aktivitesinin genel olarak güçlü seyrini koruduğunu gösterdi. Buna karşılık, Çin’e uygulanan gümrük vergilerinin olumsuz etkilerinin önümüzdeki dönemde daha fazla hissedileceğine dair kaygıların giderek arttığı gözlemlendi. Cuma günü açıklanan verilere göre ise tarım dışı istihdam Ekim’de beklentilerin üstünde artarken (250 bin kişi), ülkede işsizlik oranı %3,7 ile 1969’dan beri en düşük seviyesinde kalmaya devam etti. Ortalama saatlik kazançlar da beklentilerin üzerine çıkarak aylık bazda %0,2 artış kaydederken, yıllık %3,1 yükseldi. Ekim’de beklentileri aşarak son 18 yılın en yüksek düzeyine ulaşan tüketici güveni de talep koşullarının olumlu görünümünü koruduğunda işaret etti.

Euro Alanı ekonomisi beklentilerin altında büyüdü.

Euro Alanı ekonomisi öncü verilere göre üçüncü çeyrekte beklentilerin altında büyüdü. Bir önceki çeyreğe kıyasla %0,2, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %1,7 oranında büyüyen Euro Alanı’nda, çevre ekonomilerin üçüncü çeyrekte daha kötü performans sergilediği izlendi. Öncü verilere göre yıllık tüketici enflasyonu Ekim’de %2,2 ile beklentilerin paralelinde gerçekleşirken, %1,1 ile tahminlerin hafif üzerinde açıklanan çekirdek endeks iç talebe ilişkin olumlu sinyaller verdi. Öte yandan, bölgede ekonomik güven endeksinin Ekim’de 109,8 düzeyine gerileyerek Mart ayından bu yana en hızlı düşüşünü kaydetmesi dikkat çekti. Söz konusu veri açıklamaları Euro Alanı ekonomilerindeki ivme kaybını teyit etmekle birlikte, yavaşlamanın tedrici olabileceğine işaret etti. Ayrıca, son dönemde İtalya’nın bütçe planına ilişkin endişeler hafta genelinde EUR/USD paritesi üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturdu.

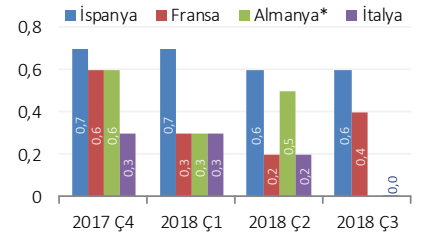
Çin’de imalat sanayi aktivitesi yavaşladı.

3. çeyrekte beklentilerin altında bir ekonomik büyüme kaydeden Çin’de resmi NBS imalat PMI Ekim ayında son iki yılın en hızlı düşüşünü kaydetti. KOBİ’lerin performansını daha net yansıtan Caixin imalat PMI ise 50,1 ile beklentinin çok hafif üzerinde kaldı. ABD’nin Çin’e yönelik gümrük vergilerini artırmasının öne çekilen siparişlerin etkisiyle henüz verilere tam yansımada, ihracat üzerindeki olumsuz etkilerin önümüzdeki dönemde Çin’in üretim aktivitesi üzerinde daha belirgin hale geleceği tahmin ediliyor. Çarşamba günü Devlet Başkanı Xi Jinping’in de işaret ettiği üzere, büyüme üzerinde aşağı yönlü baskı artarken, Çin Hükümeti’nin ekonomiyi desteklemek amacıyla yeni önlemler alması bekleniyor. Öte yandan, ABD ve Çin arasında Perşembe günü gerçekleşen görüşmenin ardından yapılan olumlu değerlendirmeler, önümüzdeki dönemde iki ülke arasında bir ticaret anlaşması sağlanabileceğine dair umutları destekliyor.

ABD Saatlik Ücretler
(yıllık % değişim)

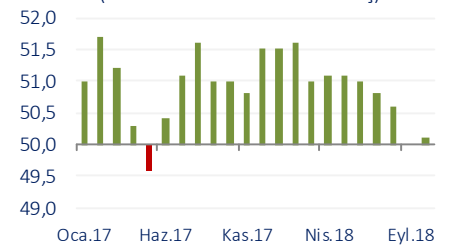

Seçilmiş Euro Alanı Ekonomilerinde Büyüme Oranları
(çeyreklik % değişim)

(* Almanya 3.çeyrek verileri 14 Kasım’da açıklanacaktır.)

Çin Caixin İmalat PMI
(mevsimsellikten arındırılmış)

Dış ticaret açığındaki daralma ivme kazandı.

Eylül ayında dış ticaret açığı ithalattaki hızlı düşüşün etkisiyle yıllık bazda %77,1 oranında daraldı. Eylül 2017'de %59,1 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yılın aynı ayında %88,5'e çıktı. Parasal olmayan altın ithalatındaki gerileme eğiliminin devam etmesi dış ticaret dengesi açısından olumlu bir gelişme olarak kayda geçiyor. Ayrıca otomotiv sektöründe iç pazarda yaşanan daralmayla uyumlu olarak motorlu kara taşıtları ithalatının yıllık bazda hızlı düşmesi de dikkat çekiyor ([Dış Ticaret Dengesi Raporumuz](#)). Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan geçici verilere göre, dış ticaret açığı Ekim'de de daralmaya devam ederek yıllık bazda %92,8 azaldı.

Ekim ayında enflasyon beklentilerin üzerinde.

Ekim'de TÜFE'deki aylık artış %2,67 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Yurt içi ÜFE de aylık bazda %0,91 arttı. Böylece yıllık tüketici enflasyonu %25,24 seviyesine çıkarken, üretici enflasyonunda yıllık artış Ekim ayında %45,01 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde ulaştırma dışında tüm ana harcama grupları TÜFE'yi yukarı yönlü etkilerken, giyim ve ayakkabı grubu ile gıda fiyatlarındaki artış enflasyonda belirleyici oldu ([Enflasyon Gelişmeleri Raporumuz](#)).

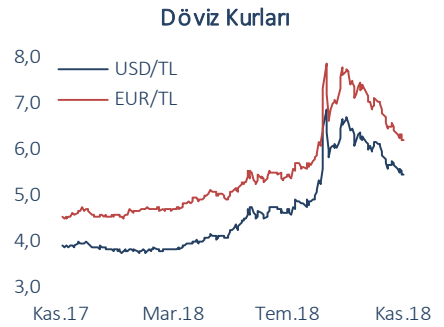
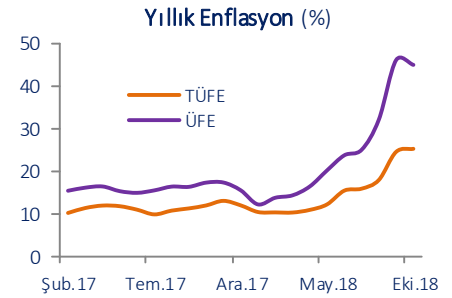
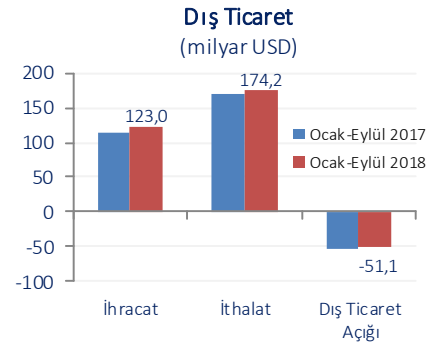
TCMB geçtiğimiz hafta yayımladığı yılın son **Enflasyon Raporu**'nda 2018 yılsonu enflasyon tahminini %13,4'ten %23,5'e revize etti. Enflasyon tahminlerindeki yukarı yönlü güncellemede, döviz kuru gelişmelerinin yanı sıra gıda fiyatlarının ve bozulan fiyatlama davranışlarının etkili olduğu görüldü. İç talep koşullarındaki yavaşlama ve ekonomik aktivitedeki dengelenmeye vurgu yapılan raporda, enflasyon ve enflasyon beklentilerinin fiyatlama davranışları üzerinde oluşturduğu risk dolayısıyla sıkı para politikası duruşunun uzun süre korunacağı belirtildi.

Yurt içi piyasalarda toparlanma...

Geçtiğimiz hafta ABD'de güçlü bilanço açıklamaları ile ABD ve Çin devlet başkanları arasındaki görüşmenin ardından ticaret savaşlarının yatışacağı yönünde oluşan iyimserliğin etkisiyle küresel piyasalarda risk iştahı arttı. Bunun yanı sıra ABD-Türkiye ilişkilerindeki olumlu gelişmeler paralelinde yurt içi piyasalara alım geldi. ABD'nin İran yaptırımlarının ikinci kısmı bu sabah devreye girerken, Türkiye'nin geçici muafiyet tanınan 8 ülkeden biri olacağına yönelik açıklamalar da yurt içi piyasaları olumlu etkiledi. BIST-100 endeksi haftayı %4'lük yükselişle kapatırken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi haftalık bazda 207 baz puan geriledi. ABD ile Türkiye arasındaki ilişkilere yönelik iyimserliğin etkisiyle son dönemde aşağı yönlü bir seyir izleyen USD/TL de hafta içerisinde son üç ayın en düşük seviyesine geriledi.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta küresel piyasalarda Fed toplantısının yanı sıra ABD enflasyon verileri ile Euro Alanı PMI göstergeleri takip edilecek. ABD'nin devreye giren İran yaptırımları ile ilgili gelişmeler ve petrol fiyatlarının seyri de piyasaların gündeminde olacak. Yurt içinde ise bugün açıklanan enflasyon verilerinin haricinde önemli bir veri açıklaması bulunmuyor.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
5 Kasım	Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), aylık	Ekim	%2,67(G)	%6,30
	Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE), aylık	Ekim	%0,91(G)	%10,88
	ABD Markit Hizmetler PMI	Ekim	54,7	53,5
	ABD ISM İmalat Dışı PMI	Ekim	59,4	61,6
6 Kasım	Çin Caixin Hizmetler PMI	Ekim	50,8(G)	53,1
	Euro Alanı Markit Hizmetler PMI	Ekim	53,3	53,3
7 Kasım	Euro Alanı ÜFE, aylık	Eylül	%0,3	%0,3
	Hazine İç Borç Ödemesi (78 milyon TL)	Kasım	-	-
8 Kasım	Euro Alanı Perakende Satışlar	Eylül	%0,1	-%0,2
	Fed Toplantısı ve Faiz Kararı	Kasım	-	-
9 Kasım	Çin Dış Ticaret İstatistikleri	Ekim	-	-
	ABD ÜFE, yıllık	Ekim	%2,6	%2,6
	İngiltere GSYH (öncü), yıllık	3.Çeyrek	%1,5	%1,2
	Çin ÜFE, yıllık	Ekim	%3,4	%3,6
	Çin TÜFE, yıllık	Ekim	%2,5	%2,5

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream

Sektörlerdeki Gelişmeler

Otomotiv, mobilya, beyaz eşya ve konutta vergi indirimi...

31.10.2018 tarih 30581 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan karara göre, otomotiv, beyaz eşya, mobilya ve konutta KDV ve ÖTV indirimlerine gidildi. Beyaz eşya sektöründe ÖTV yılsonuna kadar sıfıra indirilirken, mobilyada KDV %18’den %8’e düşürüldü. Otomotivde 1600 cc altı motorlu araçlarda geçerli olan ÖTV 15 puan indirilirken; ticari araçlarda KDV oranının %18’den %1’e düşürüldü. Ayrıca Mayıs ayında konut satışlarında %8’e indirilen KDV ile %3’e düşürülen tapu harcı oranlarının yıl sonuna kadar uzatılması kararlaştırıldı.

Otomotiv satışlarındaki gerileme Ekim ayında da devam etti.

Otomotiv satışları, TL’deki değer kaybı paralelinde yükselen araç fiyatlarının da etkisiyle Ekim ayında geriledi. Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) tarafından yayımlanan verilere göre, otomobil ve hafif ticari araç pazarı Eylül’de yıllık bazda %76,5 oranında daralarak 22 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Yılın ilk on ayında ise otomotiv pazarı %32,5 oranında küçülerek 485 bin adet oldu. Otomotiv pazarında talebin genel olarak yüksek seyrettiği yılın son aylarında uygulanacak söz konusu indirimlerin bu aylarda satışları önemli ölçüde artırması bekleniyor. Düzenleme öncesinde Otomotiv Distribütörleri Derneği’nin (ODD) tahminleri yurt içi satışların 2018 yılında 600 bin seviyesinde gerçekleşeceği yönündeyken, bu rakamın indirimlerle birlikte 650 bini aşacağı öngörülüyor.

Elektrik üreticilerine satılan doğalgaza indirim yapıldı.

BOTAŞ elektrik üreticilerine satılan doğalgaza 1 Kasım’dan itibaren geçerli olmak üzere %9 oranında indirim yapılacağını açıkladı. Konut ve sanayiye yönelik doğalgazda ise indirim yapılmadığı belirtildi. Türk lirasındaki değer kaybı nedeniyle dinamik fiyatlama modeline geçen BOTAŞ’ın aldığı kararlar, Ağustos ayından bu yana doğalgaz fiyatlarının hızlı yükselmesine neden olmuştu.

i Neden Önemli ?

TCMB tarafından yılda 4 kez yayımlanan **Enflasyon Raporu**, enflasyon görünümüne ilişkin değerlendirme ve tahminler ile gelişmeler paralelinde izlenecek para politikasına dair ipuçları vermesi bakımından piyasalarda yakından izlenmektedir. TCMB, 2018’in son Enflasyon Raporu’nda yılsonu enflasyon tahmini 10,1 puan yukarı yönlü güncelleyerek %23,5’e çıkardı. Raporla, enflasyonun 2019 yıl sonunda %15,2’ye, 2020 yılsonunda %9,3’e geriledikten sonra orta vadede %5 düzeyinde istikrar kazanacağı öngörüldü.

Enflasyonun 3.çeyrekte hızlanmasında Türk lirasındaki sert değer kaybının belirleyici olduğu belirtilen raporda, bu dönemde fiyatlama davranışının belirgin şekilde bozulduğu vurgulandı. Son dönemde Türk lirasında kaydedilen değer artışı ve 2019 yılında talep koşullarının enflasyon üzerinde beklenen düşürücü etkisi paralelinde enflasyon üzerindeki yukarı yönlü baskının bir miktar hafifleyebileceği düşünülüyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdüř Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

Batuhan Atman
Uzman Yardımcısı
batuhan.atman@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.